

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 224. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, четвер, 14-го листопада, 1946.

No. 224. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, November 14, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: WErge 4-0237. — Тел. У. Н. Консул: WErge 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

НОВА ВИПРАВА БИРДА ДО ПІВДЕННОГО БІГУНА

Дванадцять кораблів і чотири тисячі людей відуть уже наступного місяця до південного бігуна від командою протиадмірала Річарда Е. Бирда, щоб там робити нові наукові дослідження. Виправу оповіщує департамент морської армії, як найбільше дбайливо підготовану зі всіх американських виправ. Крім кораблів стануть Бирдові на службу ще літаки, різного роду сані й залубні, тягнені псами і загалом всі можливі старі й нові засоби, придатні у холодних околицях. Виправа має тривати до місяця лютого наступного року, бо тоді почнеться там зима, отже холод зростає понад людську витривалість. Ціллю виправи є прослідити, на скільки південний бігун може бути використаний для оборонних цілей і на скільки Злучені Держави можуть знайти підставу до зголошення права власності на цій безмежній і безлюдній території. Деякі газети твердять, що Злучені Держави мають намір створити заборону з південного бігуна. Протиадмірал Бирд спростовує вісті, які появилися перед кількома днями, наче б то Злучені Держави йшли на випереди з іншими державами для забезпечення там покладів урану.

НОВИЙ ПОДІЛ АМЕРИКАНСЬКОЇ ВОЕННОЇ ФЛОТИ.

Департамент морської армії оприлюднює, що зміняє дотеперішній поділ американської військової флоти на одиниці, що мають різні числа, а планує втручувати постійно дві флоти, одну на Тихому океані, другу на атлантичному. Такий поділ коначний з огляду на швидко змінливі обставини. Новий поділ вийде в силу з 1 січня 1947 р. Обі половини морської армії будуть мати окремих командантів, а їм будуть підпорядковані різні роди військ і помічні одиниці. Командант Тихоокеанської флоти буде віцеадмірал А. Б. Монтегю, а Атлантичної віцеадмірал В. Г. П. Бленді.

ВЛАСНИКИ МАЙН НА НАРАДІ В СПРАВІ СТРАЙКУ.

Секретар внутрішніх справ Круг запросив п'ятьох передових власників копалень на спільні наради, щоб обдумати план, як запобігти новому страйку майнерів. Досі звісно, що переговори Круга з головою майнерської юнії Джаном Л. Луїсом не принесли бажаного успіху. Круг є лише адміністратором майн, які забрав уряд під свою опіку. Президент Труман заявив за те, щоб майни віддали назад власникам до продукції вугілля. Цим пояснюється запрошення власників на наради.

СЕНАТОР ЗА РОБІТНИЧІ СУДИ.

Сенатор Гомер Фергусон з Мишиген вийшов з пропозицією, щоб новий конгрес перевів закон про створення цілої низки федеральних судів для вирішення спорів між господарями й робітниками, щоб не викликувати страйків. Страйки були б виключені в таких основних підприємствах, як нафтові, сталеві, вугільні, перевозові, а головним залізничні. Нові суди були б основані на системі теперішніх федеральних судів, отже були б суди окружні, апеляційні й найвищий суд. На підставі плану мали б наперед бути переведені переговори в спорах між підприємцями й наємцями, а шойно, коли б не можна було досягнути згоди, будьяка сторона могла б передати справу суду.

ДЕЙЛІ, НЬОЗ І АНТИСЕМІТИЗМ.

Ньюйорський образковий щоденник Дейлі Ньос вніс до федеральної комісії апікацію за дозвіл втримувати свою радіо програму, однак проти нього внісши спротив жиди через Американський Жидівський Конгрес. Вони зробили закид, що Дейлі Ньос ставиться ворожо до жидів, бо впродовж 8 років помістив 25 статей з критикою на жидів і нігрі. Видавці газети називають це неправдою, а крім цього твердять, що заперечення права критики це є спроба заведення цензури і вкорочення права свободного слова.

ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ БЮРА АДМІНІСТРАЦІЇ ЦІН.

Адміністратор Цін й Адміністратор Цивільної Продукції оприлюднили план демобілізації рештки помічних сил, які працювали при згаданих федеральних агентствах. Службовики в обох агентствах в липні 1945 р. творили силу 63,428 осіб. З ступневим зменшенням праці Бюро зменшувало стан наємців, а тепер є їх 34,700 осіб. Після останнього проголошення знесення контролю цін 10,000 осіб дістало повідомлення про звільнення зі служби, а решта буде відправлена, як покінчиться контролю цукру, рижу та мещкань.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,

чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зробику, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі“?

Америка не погоджується давати фонди через УНРРА, лише просто потребуючим державам

З огляду на безупинні негодуювання на допомогу діяльність УНРРА в різних краях, головю в таких, які мають іншу політичну ідеологію, ніж Злучені Держави, департамент стейту підготував інший план допомоги для потребуючих держав. Діючий секретар стейту Дін Ачесон каже, що Злучені Держави покривають найбільшу частину допомоги в міжнародній організації, а за те не дстають ніякої вдяки. З огляду на таке наставлення Злучені Держави готові зужити наступного року \$400,000,000 на допомогу акцію в такий спосіб, що призначуть її поодиноким державам, які цього забажають.

ЗА КОДЕКС МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА.

Президент Труман цілим серцем одобрив проект Френсиса Бидла, бувшого судді у Міжнароднім Трибуналі в Нїрнбергу, щоб Об'єднані Держави приступили до зкодіфікування міжнародного кримінального права для засудження злочинів проти світового мира й безпеки. Президент заявив за те, щоб у такому міжнароднім кодексі містилися засади, які прийнято вчасі нїрнберзького процесу проти нацистичних провідників. Він теж сказав, що кодіфікація міжнародного кримінального права буде величезним подвигом Об'єднаних Держав.

Велика Чвірка: Перемога Бирнса в справі Трієсту

Підчас нарад міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг дня 12-го листопада прийнято остаточно домагання секретара стейту Бирнса, щоб ухвали Мирової Конференції в Парижі взяти за базу дальших дебат в справі Трієсту. Не зважаючи на вперту опозицію советського міністра закордонних справ прийнято теж т. зв. французьку лінію щодо визначення югославсько-Італійського кордону та вільної території Трієсту. Ці рішення винесено незалежно від можливості окремих Італійсько-югославських переговорів та порозуміння в тій справі. Передбачується, що Рада закордонних міністрів може поробити теж ще деякі поправки в мирових договорах в користь переможених держав, головю як іде про висоту воєнних відшкодовань. Америка обстоює, щоб ці відшкодовання були якнайнижчі, та щоб в їх визначуванні брати до уваги господарські положення і платні можливості поодиноких країн. Тільки Фінляндія не має під цим оглядом оборонця, бо Злучені Держави не були з нею у війні і тим самим не мають в дебатах над мировим договором з нею кінцевого голосу, бо вони того договору не підписують.

КОМІТЕТИ ЗАГАЛЬНОГО ЗІБРАННЯ О.Д. ПРОДОВЖУЮТЬ СВОЮ ПРАЦЮ.

Головні дебати Загального Зібрання Об'єднаних Держав продовжуються тепер в поодиноких його комітетах. Політичний Комітет, предсідником якого є представник Советської України Дмитро Мануїльський та в якому досі доходило до найбільш запеклих дебат, прийняв більшістю 29 проти 9 голосів відповідно змодифіковану австралійську пропозицію щодо прийняття нових членів. В опозиції разом зі Советським Союзом та його сателітами, були теж Злучені Держави. В адміністративному і бюджетовому комітеті перегоросовано справу виборів урядників та службовців О.Д. В опозиції проти предложеного плану був тільки Дмитро Мануїльський та його московський „бос“.

СОВЕТСЬКІ ДОМАГАННЯ В СПРАВІ СКИТАЛЬЦІВ.

Советський представник в соціальному, культурному та гуманітарному комітеті, Ніколай І. Феонов виступив дня 12-го листопада перед найвищим трибуналом О.Д., яким є Загальне Зібрання, з домаганням ревізії постанов щодо Міжнародної Організації для скитальців (ІРО). Феонов твердив, що ці постанови ухвалені в Економічній та Соціальній Раді О.Д. проти волі найбільш заінтересованої в справах скитальців меншості, іменю Советського Союзу та його сателітів. Советський представник Андрей Вишинський раніше відповів на закид п-ні Рузвельт, що він своїми домаганнями знищить цілорічну працю Соціальної та Економічної Ради в справі ІРО. Советські домагання в цій справі є м. І.: суверенні права для поодиноких держав визначувати кількість нових імігрантів; право поодиноких держав домагатись безумовної репатріації своїх громадян; шукати за протисовєтською „п'ятою колоною“ в таборах скитальців, бо вона „загрожує мирові“; окремі постанови щодо еспанських червоних атікачів. З окремим домаганням виступив теж югославський представник. Комітет відложив дебати над пропозицією Вишинського, щоб до таборів скитальців вислати 9 делегатів, серед яких були б теж „найбільше заінтересовані“ советський, польський та югославський представники і які щераз ці табори перевірили б та здали відповідний звіт.

МОБІЛІЗАЦІЯ МАЛОЛІТНИХ ДО НЕВОЛЬНИЧИХ ПРАЦЬ В СОВЕТАХ.

З Москви повідомляють, що в Советському Союзі наказано мобілізацію малолітніх починаючи від 14-го року життя до невольничих праць для виконання плану нової п'ятирічки. Вже раніше повідомлялося про організацію т. зв. робітничих резерв з малолітніх хлопців і дівчат і в загальному плані дати Советському Союзові 1,200,000 робітників-невольників кожного року, від 10-го липня до 10-го серпня вже було набрано 425,000 малолітніх. Ген. Андрей Жданов, говорячи перед Верховною Радою, підкреслив брак робітничих рук у Совегах та заявив, що ця проблема мусить бути розв'язана власне організацією нових резерв зпоміж малолітніх. Цій справі віддає багато місця московська газета „Труд“, яка теж при цьому пригадує, що дальшою головною перешкодою в здійсненні нової п'ятирічки є „капіталістичні залишки та пересуди“ серед советських народів.

ДАРУЮТЬ СВОЇ ОЧІ СЛІПИМ.—Ця картина представляє дуже цікаву подію. Вона відбувається на подвір'ю тюрми в Джоліє, Ілліной. Вязні, що відбувають до смертну, тюремну кару дають свою згоду підписати на документ на те, щоб по їх смерті забрали їхні очі для привернення зору сліпим. Цей проект дарування очей вийшов від самих вязнів і його здійснюється при співучасті Сентрел Говард Асоційшен оф Шікаго.

НОВА СТОРІНКА В ІСТОРІЇ АНГЛІЇ

„Новою сторінкою“ в історії Англії називає преса святочне відкриття нової сесії Британського парламенту, що його довершив король Юрій VI., проголошуючи новий план лейбористського уряду, в якому м. ін. передбачається націоналізація електричної промисловості та внутрішнього транспорту. В своїй півгодинній промові король проголосив теж тези британської закордонної політики, в якій полагодження справи Німеччини грає одну з головних роль, створення нового міністерства оборони, повідомив про змагання уряду збільшити продукцію в країні та ширше розгорнути сільське господарство. Бувший британський прем'єр і теперішній провідник опозиції Вінстон Чорчил висловив думку опозиції щодо політики уряду. Головною темою виступу Чорчила були взаємини Англії зі Советським Союзом. Не критикуючи за це спеціально уряду, Чорчил м. ін. пригадав, що в Європі вдержується у воєнному поготівлі величезну советську армію, базовану на диспотичному уряді, що советські кордони є на Лабі і Совети держать під своєю контролею більше ніж третину Європи. Висловлюючи свої турботи про майбутність, Чорчил натякнув, що Англія повинна заключити з Німеччиною мир, якщо потрібно, то навіть сепаратний. Він заторкнув теж багато інших важливих проблем британської закордонної і внутрішньої політики. Прем'єр Атлі доповнив промову короля тільки подробицями про дальші плани уряду.

АНГЛІЯ ІГНОРУЄ АЛЬБАНСЬКУ ОСТОРОГУ.

Ігноруючи осторогу альбанського уряду, що він вважає порушенням альбанської суверенності всяке намагання очистити альбанські територіяльні води від мін, британський уряд повідомив про свою децезію доручити перевірку та очищення каналу Корфу, між островом цієї назви і альбанським побережжям. Речник міністерства закордонних справ заявив, що британська флота приготувана на всякий „випадок“.

ТІТО ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД АМЕРИКИ ВІДШКОДОВАННЯ.

У зв'язку з американським рішенням звернути дунайські кораблі їх власникам, речник югославського міністерства закордонних справ повідомив про домагання югославського уряду \$6,750,000 відшкодовання від Америки. Своє домагання Тіто мотивує тим, що Америка не звернула цих кораблів „своєчасно“ і тому Югославія понесла втрати.

ВИБОРИ В ПОЛЬЩІ 19-го СІЧНЯ 1947 Р.

З Варшави повідомляють, що польський уряд зівшив визначити дату загальних виборів на день 19-го січня. Ці вибори встановлено Потсдамським договором, вони були передумовою визнання тимчасового польського уряду, їх речинців вже багато разів змінювано і вони теж вже були предметом всіляких міжнародних інтерпеляцій.

СТАНОВИЩЕ ЕСПАНІЇ; ЗАЯВА ГЕН. ФРАНКА.

У зв'язку з обговорюванням еспанської справи в О.Д. представник Асоційєд Прес відбув інтерв'ю з ген. Франком, підчас якого теперішній голова еспанського уряду заявив, що ізоляція Еспанії доведла б до роз'єднання між державами і народами, що поєла б до роз'єднання між державами і народами, що поєла б до роз'єднання між державами і народами, що поєла б до роз'єднання між державами і народами. В дальшому Франко заявив, що теперішнє положення, з огляду на закордонні впливи, не є пригоже на вибори в країні. Еспанія не думає просити, щоб її прийняли до О.Д. Будьяке наладання відносин, хочби торговельних, зі Совегами не можливе з огляду на становище і методи цих останніх. Рішення О.Д. не матимуть впливу на становище Еспанії — заявив ген. Франко.

ЩЕ ОДНА ПРИЧИНА МОЖЛИВОЇ КРИЗИ ІТАЛІЙСЬКОГО УРЯДУ.

З Риму повідомляють, що вислід італійських міських виборів, підчас яких християнська демократична партія втратила багато голосів в поодиноких містах, може з черги викликати кризу італійського уряду. Можливість такої кризи було витворило вже негативне становище італійського уряду до пропозиції Тіта щодо Трієсту, яке італійські соціалісти критикують.

СЛОВАЦЬКО-МАДЯРСЬКІ СПРАВИ.

На мировій конференції в Парижі проблема словацько-мадярської прикордонної лядности була предметом довгих дебат і спорів. В нових кордонах Чехословаччини по словацькому боці затишається біля 400,000 мадярів, яким грозило насильне виселення, що його за прикладом Гітлера в деяких випадках практикують Совети, як напр. переселювання українців з Холмщини. З Братіслави повідомляють, що мадярське населення правдоподібно залишиться таки в Словачині. Командант словацької поліції заперечив повідомлення про масові концентраційні табори, заявляючи, що є тільки 1,300 арештованих, хоча він мав би причину заарештувати 37,000.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
Ha рік	\$7.00	One year	\$7.00
Ha пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
Ha три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Заграницію:		Foreign and Jersey City Rates:	
Ha рік	\$10.00	One year	\$10.00
Ha пів року	\$ 5.25	Six months	\$5.25
Ha три місяці	\$ 2.75	Three months	\$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
Ha рік	\$2.50	One year	\$2.50
Ha пів року	\$1.50	Six months	\$1.50
За оголошення редакція не відповідає			
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.			
Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.			

НА ПЕРШОМУ МІСЦІ —
ДОБРО КРАЮ

Президент Труман висказувався у „День Примиря” при різних нагодах про різні важні проблеми, домашні, загально-світові, робітничі й т. п., в такий спосіб, що заслужив собі на загальне признание. Особливо хвалять президента за його заяву, зложену в зв'язку з останніми виборами і перемогою Республіканської Партії, яка матиме по новім році більшість в сенаті й палаті репрезентантів. Його Демократична Партія програла. Як її представник він прийняв рішення народу гідно, з повагою і розвагою, визнавши рівночасно обидві партії поводитися у так повсталому, складному положенні розумно й стримано та мати на увазі добро краю, а не інтереси та амбіції партій чи поодиноких осіб.

Розумна і тактовна заява президента ще й тому, що він підкреслив, що партія, до якої він не належить, є теж патріотична і теж працює для добра краю і народу якнайкраще. Він запевнив людей доброї волі з протилежної партії, що вони стрінуть таку саму добру волю теж і з його боку.

Добре зробив президент Труман, кажуть далі, що звернув увагу загально на такі особи, що можуть з'явитися в обидвох партіях і пускатися зогляду на змінений стан на різні сенсації й спекуляції, видумуючи різні розбіжності, щоб таким чином зробити себе голосними. Це мало б відноситься до Волеса і його подібних. Не є це легка робота, яка тепер припала президенту Труманові у виконанні його виконавчої влади. Коли тяжко було йому співпрацювати не раз з минулим конгресом, контролюваним демократами, то що доперва буде тепер, коли його контролюватимуть республіканці. Та надійся, що в практиці воно піде гладше. Бо коли іде, наприклад, про заграничну політику, то її головні засади обов'язують нинішні нарівні обидві головні партії. Значить, щодо цього не треба ні тут, ні в світі, побоюватися якихсь радикальних змін. Отже мабуть не буде мати з цим клопоту теж і президент Труман. Зате може прийти до тертя між президентом і конгресом тоді, якщо республіканці захотіли робити великі зміни в робітничих законодавстві, зокрема в Акті Вагнера. Але й цього мабуть не буде, бо як в Демократичній Партії є прогресивні, а теж і консерватисти, так і в Республіканській. Це значить, що республіканці в конгресі не підуть в робітничих справах одною лавою, а будуть поділені. Крім цього республіканці знають, що їх ждало б за два роки при президентських виборах, коли б вони наразили собі робітництво. Отже нема потреби побоюватися за таку „реакцію”.

Президент Труман ще заявив, що коли тепер влада поділена між дві партії, то він буде поводитися в такий спосіб, щоб не звертати уваги на вузькі, політичні згляди, а робити те, що є добром для всіх людей, для цілого суспільства. Цій заяві президента притакнули вже особи, що займають передові місця в обидвох головних партіях. Й притакне нині теж і весь нарід.

САМОБОРОНА

Свіжо прибувши з Європи скиталець, запитаний, чому на терені Сов. Союзу українці ведуть підздову боротьбу і творять Українську Повстанчу Армію, коли ця боротьба у теперішніх обставинах безвиглядна, скиталець відповів: „А що вони мають робити, коли Москва винищує кожного українця? Це є простий акт самооборони, бо ніщо інше їх від смерті не врятує!”

Наче на potwierдження цього надіслано нам оригінального листа, якого дстав один громадянин з околиці Нью Йорку від своєї дочки із Західної України з повідомленням, що як батько з Америки вислав родині в Галичині пакунок з харчами й афідевіт для уможливлення приїзду в Америку, то за три дні після отримання такої пошти виявилися в селі енкаведисти і цілу родину забрали на Сибір. Дочка якимсь чином втікла зпід рук советських опричників і тепер донесла батькові, що сталося.

Про безпечну загрозу теж і українським скитальцям збоку советських енкаведистів чуємо раз-у-раз. Самі советські урядовці заграницею не заперечують, що вони хочуть дістати всіх українських скитальців у свої руки, безогляду на це, чим вони це домагання оправдують. У Советів ж треба бути задоволені, що хтось заграницею дає утримання громадянам, які походять з території, ними загранбаної. А проте навіть в Об'єднаних Державах советські делегати домагаються видачі їм усіх українських скитальців. Виходить, що правдою є твердження скитальців про наміри Москви вимордувати усіх українців, що мріють про дійсно вільну Україну. Чи ж дивно, що в таких обставинах зростають ряди українських повстанців?

Большевицькі газети заграницею, навіть тут в Америці, ведуть далі завзяту пропаганду проти всякого незалежного українського руху. Всякі вістки про самооборону українського народу представляються як бандитизм, котрий треба винищити вогнем. Лист друкований у виданні „Свободи” з 8. листопада 1946 згадує, як большевики звизнали священника, його жінку і служницю кінчастим дротом і кинули в огонь. Видко, що большевики так і поведуться з українцями, як цього домагаються большевицькі газети заграницею, лише, що ми не можемо тепер дістати безпосереднього підтвердження таких вісток з української землі, бо большевики відгородили цілу советську територію залізною куртиною від світа.

З поведінки советської влади супроти українців треба прийти до висновку, що це ніщо інше як війна Москви проти українського та інших не-

московських народів. Тому, коли український нарід відповідає на цю московсько-советську війну самообороною, то лише природно. Бо хто дасть себе просто зарізати як барана?

Та большевицьким звичаєм, Москва не лише затягує свою війну проти не-московських народів тим, що відгородила советську територію залізною куртиною від світа, але ще намагається пускати у світ фальшиві аларми, наче б то якісь „фашисти” хотіли викликати війну проти Советів.

Різні мислителі задають собі питання, пощо то потрібна большевикам війна проти українців та інших „інородців”? На це є різні відповіді, але найбільше правдоподібна така, що „Совети творять один „советський” нарід на це, щоб він сліпо слухав московського уряду і щоб поміг цьому урядові чим скорше запанувати над цілим світом. Саме це бере під увагу у своїй статті Джордж Філдінг Еліот, воєнний критик газети Нью Йорк Геральд Трибун, у виданні з 8. листопада. Він зовсім поважно пише про готовність Советів до походу на Західну Європу і виказує, що Совети будуть мати в окупованих собою краях вже до кінця біжучого року величезну, модерно озброєну армію. Стверджує, що Еліот шукає оборони проти советської війни і приходять до висновку, що така оборона є, а це атомова бомба і далеколітаючі американські бомбовики, яких Совети ще не мають. Совети не будуть атакувати Америки, але Європу займуть — міркує Еліот. Щоб приневолити Совети до втримання миру, Еліот радить негайно спонукати московський уряд, щоб він зредукував число советських військ в окупованих краях до такого числа, яке мають спільно всі інші аліанти. В заміну за те Америка зобов'язується перестати виробляти атомові бомби. Коли сила советського війська в окупованих краях буде зрівняна з числом несветських військ, тоді Москва не піде війною на Захід. Коли ж би й пішла, то вона мусіла б до цього ужити своїх військ з советської території, а на це треба б часу. Того часу лишилося би тільки, що Америка могла б ще в час виробити нові атомові бомби і вдарити ними Росію.

Такий план називає Еліот „військовою рівновагою” між Советами й Злученим. Держави й уважає його за єдиний доцільний для стримання Росії від наглої авантюри.

BUY YOUR
Extra
SAVINGS BONDS
NOW

Микола Чубатий.

Чому Гітлер програв війну?

На таке питання дає нам відповідь серйозний дослідник міжнародної політики американець Девіт С. Пул в поважному американському журналі „Foreign Affairs”. Автор, пропустивши основну політику нацистів, приходять до переконання, що Гітлер програв війну через свою божівільну політику супроти підсоветських народів, зокрема супроти України. Гітлер якщоб був мав трохи більше політичного розуму та вміння використовувати політичні ситуації для себе, він був би всіли охоронитися перед катастрофою та вийти з війни переможцем.

Журнал „Foreign Affairs”, що виходить під егідою такої поважної та компетентної установи в справах закордонної політики як Форейн Аферс Асоційейшен, приносить в книжці за місяць жовтень 1946 статтю: „Light on Nazi Foreign Policy”, автором якої є Девіт С. Пул. Автор статті студіював справу закордонної політики нацистів та на основі матеріалів з першої руки. Він був членом американської місії, яка безпосередньо перед війною та в перші роки війни, перед приступленням до неї Америки, студіювала в Німеччині політику нацистів. Тому праця Девіта Пула обіймає цілий період панування Гітлера від 1933 до 1945.

Автор не тільки що студіював основну всю нацистичну літературу про їх закордонну політику, але також мав розмови мало не з усіми цивільними і військовими лідерами Третього Райху, між ін. і з тими, яких засуджено в нирберзькому процесі.

Студії, особисті помічання й розмови автора стали матеріалами до його серйозної статті, яку автор зі скромності навіть не хоче називати історією, а тільки матеріалом до історії.

Політику нацистів автор ділить на три періоди: 1933—1935, 1935—1940 та 1940—1945. Перший період закордонної політики нацистів автор називає періодом континентальної політики нацистів. В цьому часі нацисти старалися виробити добрі відносини й зі Советами і зі заморськими державами.

Другий період (1935-1940) названий автором періодом Триумфу. Це вже період підготовки Гітлером східної політики. Він шукає порозуміння з Польщею, закладає з нею пакт неагресії, а Герінг в часі своїх частих ловів в Польщі старається намовити Польщу до спільного походу на Совети. Цей період, це час великанських досягнень Німеччини. Гітлер об'єднує всіх німців в Райху, та прилучує до нього Австрію, Судети і Клайпеду. Вкінці Гітлер розбиває та опанує Чехословаччину.

Тоді теж Гітлер перший раз

зіткнувся з українською політикою, а саме з проголошенням самостійності Карпатської України, що тривала тільки один день. Мінхен та союз Гітлера зі Сталіном, яким вони ділили Польщу, це був час найвищого тріумфу Гітлера.

Третій період (1940-1945), який автор називає періодом упадку, для українців найіскавіший, бо в нім автор зясовує причину упадку та повного залягання Гітлера. Причиною того була його фатальна політика супроти народів західної частини Советів, зокрема супроти українців.

По думці автора, большевики в 1941 році війни не хотіли, хоч вже в тім році основно укріпили свій західний кордон.

В першій дні вибуху німецько-советської війни нацисти зустрілися око в око з українською політикою. „Зокрема Західній Україні — пише автор — Дух Українського Націоналізму пер проти Москви. Цей рух був постійно живий та перемінювався в отверте повстання широкіх хлопських мас. „Продовж перших початкових, тижнів війни, згідно зі знізнанням німців, жовніри дезертували зі советських армій сотнями тисяч. Говорили, що німецький генеральний штаб бажав поводитися з тими полоненими згідно з принятою міжнародною практикою, маючи вдумці, що їх згодом можна буде ужити до викликання домашньої війни в Советах... Однак погляд Гітлера був інший”.

Ті сотки тисяч советських полонених Гітлер навіть не казав відналяти до Німеччини, тільки умістити їх в таборах в Польщі, де їх в страшний спосіб морили голодом та винищували. Гітлер не думав входити в якенебудь порозуміння з народами Советів, щоби після перемоги не мати супроти Європи

Публічна опінія в справі імігрантів

ТОРОНТО. — Канадський Інститут Публічної Опінії (Геллоп пол) провів канадську публічну опінію відносно справи допущення імігрантів у Канаду. Звіж сто осіб із різних сторін Канади, різних вір, звачь політичних переконань, заняті й суспільних станів переважало більшість заявила за допущенням імігрантів (75% заявили за допущенням, 18% проти, а 7% не дали відповіді).

Руководячись характером і діяльністю канадців різних рас, запитані відповіли, що до кожної раси. І так запитані про центово заявили проти допущення в Канаду:

ніпонців	60%
жидів	49
німців	34
росіян	33

нігрів	31
італійців	24
китайців	24
середно-європейців	16
українців	15
поляків	14
інших	3

Запитані руководились працовитістю даних рас, нахилом до асиміляції, чесністю, дояльністю, миролюбністю і політичною уміркованістю та толеранцією.

Перевірка виявила, що в західній Канаді є менше упередження до імігрантів неанглосаксонської раси, як у східній Канаді. Найбільше побажаннями імігрантами - неанглосаксонцями є скандинави, а по них поляки й українці.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАТРА
КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

ВАСИЛЬ ПАЧОВСЬКИЙ

ЗА УКРАЇНУ

(Історична повість, оперта на подіях в Україні

в 1664 році).

17)

III.

Ті самі зорі всміхались і дивились в тусаму хвилю, як в Корсуні на замку при однім вікні сиділо двоє людей у глухій темній кімнаті. Їх лица освічені стовпом місячного світла грали якоюсь дивною понурою тайною. Вони змовчалися.

— Те, що задумав, пане регіментарю, годі тобі сповнити, хіба не хочеш здавити ребе-лію (бунт)? — говорив прихитцем високий старший мушкетер, що мав широке лице з довгим вусом тай усміхнувся хитро як лис, свіркнувши темними малими очима до

другого. — А на те, що скаже король?

— Але я кажу тобі, що він голова цілої гидри бунту — відповів другий з низьким чолом, що мав налиті червоне лице зі шляхоцькими вусами. — Що скаже король? — повторив, висунувши ще більше обвислу долішню губу. — Король дав наказ карати смертю ребе-лізантив. Це для мене „суп-рема лекс”! (найвище право). — Так це до ребе-лізантив з черні, а він сенатор, Речи по-политої „декус ет президіум”! (окраса і підпора) — замітив перший. — Я маю свідоцтво, як „де-

корум”, (покришка), що зізнали ребе-лізанти — ти читав? — підхопив шляхтич.

Сплеснув долоні на козака і казав принести свічку.

— Читав і знаю все, але то хтось свідомство за мало на таку рибу, а до того ти поставив їх, а до суду треба живих свідків! — вияснив перший.

— Хіба ти, Ясневельможний, не є свідок, що він, як кажеш, підпирив Богуна. А до того він твій найбільший ворог! Як що досі ти остав при булаві, то звядчуєш мені, бо я стягнув шляхту до Білої Церкви і перерихив на твій бік проти його універсалу тай відвернув від зєднання з ребе-лією хлопства проти тебе...

— Тут як раз козак приніс свічку, поставив на стіл і вишпоз. Шляхтич вхопив папір.

— Читай універсал його — каже, показуючи пальцем.

— Збирається разом після воли війська запорожського —

читав Тетеря — під хоругву одного полковника на вибір нового гетьмана, коли прежній Павло Тетеря подтвержений Его милостію королем польським зложити з себе достоїнство гетьмана. Мені доволі звістно, що оний гетьман радо зречеться тяговіщої булави на користь отчизни нашої і по замислам війська запорожського...

Тетеря почервонів як жар і кинув письмо на стіл.

— Чи ж то не є ребе-лія, гідна суду! — крикнув шляхтич.

— То я дам до відома королеві, — сказав глухо Тетеря — але на суд над ним ми не маєм права, тільки сенат і король!

— Хто це сказав, пане Тетеря? — крикнув Маховський. А в Польщі де є суд? — Ось вам судиця! Богдан як судив Чаплинського?...

Тут виняв шаблюку та блиснув, махнувши проти свічки і місячного світла — зареготався і торочив:

— А тим ми пустим страх між голоту, яка з жахом прислухується: Що їм вдіеш? Ось який був, сенатор, воевода, гетьман — а покарали! А що ж ми? — і ребе-лія пропаде на віки, коханий пане Тетеря!

— Але як осудить справу король та Чарнецькі?

— Адже я сповняю волю пана Чарнецького, бо він дістане по нім кийське воевідство, як його не стане; мені буде нагорода, а тобі ласка! Тоді можеш бути спокійний за свою булаву! Чарнецькі розстріляв тоб одного супірника, наказного гетьмана, Богуна, а я розстріляю другого і можеш безпечно спати, бо я ребе-лію здшу огнем і мечем, як бачив ти в Рокітній...

— „Сіт волонтас туа”! — сказав Тетеря, блиснувши хитрим усміхом, докинувши ніби нехотя — а ти ще окуп можеш дістати за тіло від жинки.

— Ха, ха! — зареготав дико і суворо шляхтич — за трупа

окуп на вагу золота, є з чого потягнути! Руку, мусці пане Тетеря — руку!

Тетеря подав руку — Маховський прибив згори; сплеснув на козака і казав принести угорського вина з пивниці.

— А тепер запиймо венгжином нашу приязнь на віки! — сказав солодко, задоволений з успіху.

Зорі дивились і блимали супокійно, а місяць усміхнувся до них повновидим лицем так само байдужно, як байдужно усміхається над Баром крізь вікно до сплячої Олеси, що схопилася з ліжка і стала плакати.

— Чого тобі, Олесю? — крикнула чорнява Регіна, старша панна, своячка Стектєвичів, що спала з нею в одній кімнаті.

— Ах, такий дивний сон мені приснився. Десь ніби я стою на ступнях у церкві тай дивлюся: якесь весілля пише! Люди так пруться до церкви і дивуються, поглядаючи на мене мило-

сердним зором, а я стою тай дивлюся на пишний ридвани, на гордих бояр і гостей. Переходять люди, переходять, розтупаються, хтось каже, ідуть вже, я дивлюсь, аж молода, давня ятрівка моя, Катерина Тетеря.

— Що це? кажу, чи Тетеря вмер, що та утрєте віддається? — А вона відвернулася від мене горда та пишна.

— А віддається, кажуть мені за гетьмана, що по нім настав!

Я глип! на молодого, аж це мій Іванко! Боже мій! — скрикнула я, зімліла і на це пробудилася!.. Гетьманша замовкла. Регіна задумалася.

— Недобрий то сон, Регіно, хто знає, що з ним сталося? На четверте неділю пішло, а він не вертає і ніякої вістки не маю — гомоніла Олеса, втираючи сльози.

(Дальше буде).

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ”.

ЩО ПИШУТЬ?

З БУЧАЧНИНИ.

(На підставі трьох листів, писаних з скитальщини. Два в серпні, а третій в жовтні 1946. Подано по черзі. — Ред.)

Вам уже відомо, що багато галичан мусіли покидати свої рідні села й міста та йти в світ за очі. І нам судилося залишити все й йти. По довгій мандрівці через чужі землі долаючи всі перешкоди, ми в кінці кінців кинули нас до Австрії між тирольськими горами й скелями. Тут живемо вже майже два роки. Живемо з дня на день і ждемо, на краще майбутнє. Знаємо, скільки „вже“ пережили, але не знаємо, скільки „ще“ прийде. Нам усім досить того добра в Австрії. Австрія до нас дуже ворожо поставилася. Виключно, щоб вони щось нам продали, а як навіть зайдете на село 100 або 50 кілометрів і заміните літру молока за папіроси, або щось інше, як бараболя та ярина, то поліція на кожній стації від „австрійців“ те відбирає. За харчі тут дуже важко, а навіть як на паску зявиться щось в лагері, то таке дороге, що не можна докупити. В році 1945 було ще трохи легше, бо тоді були тут американці, а тепер прийшли французи, то дуже зле.

Усіх нас тут нема, деякого вже бракує. Є тато, мама, двоє братів — І. Т. і Я. Двоє, а це З. і Й. десять пропали. Наш найстарший брат А. з різних нестач так тут помер. Тата залишилися в Польщі, але не вдома, бо всіх з Бучача евакуювали на Лемківщину. Там ми мешкали шість місяців, і як фронт зближався, ми десь мусіли їхати. Тітка не могла йти, бо мала зломану ногу. Всього не буду розписувати, бо забагато на один раз. Скажу загально, що ми пережили велике історичне переслідування й катування самих нас. Тепер не штука про це розказувати, але важко було все те пережити й бачити. З дому виїхали ми в березні 1944. По виїзді за три тижні наблизився фронт до нашого міста. Тут почалася масakra — бомби, кулі, голод. Наша хата перемінилася в звалища, а з цілого міста залишилися лише згадки. Та хата, де жила тітка, не згоріла, але там руїна.

По шістьох місяцях побуту на Лемківщині взяли ми по одній валізі і пішли пішки лісами. Ми хотіли перейти на Словаччину, але нас ворог добре слідив. Большевицька партизанська навала напала на нас і забрала все встановлене, що ми мали, навіть черевиків з ніг здерли. Дальше почали нас гнати немилосердно в ліс, кажучи: „Де ви удерете, ми вас розстріляємо“. І так повели нас у ліс розстрілювати, але Бог над нами змилисовився. Хтось дав знати до словацької станиці і зараз почали словаки стріляти до партизан і так, нас врятували. В тому часі багато людей згинули від роз-

стрілів. Кінчу писати, бо вже рука болить.

II.

Пригадую собі, як ви були в Бучачі перед війною. Тоді була сильна зима та страшні сніги. Від того часу багато у нас змінилося і приходили різні режими. Перед вибухом війни поляки дуже багато поа- рштували українців, але в той час ніхто не згинув. В осені 1939 р., як знаєте, прийшли нас „визволяти“ большевики. Зпочатку люди були збентежені, бо думали, що справді визволять та потім показали, як інакше. Большевики почали по своєму все нищити, а голов- но українську інтелігенцію і всіх інших, називаючи їх „на- ціоналістами“.

У перших місяцях больше- вики вивезли на Сибір усіх по- десь, зайдете на село 100 або 50 кілометрів і заміните літру молока за папіроси, або щось інше, як бараболя та ярина, то поліція на кожній стації від „австрійців“ те від- бирає. За харчі тут дуже важ- ко, а навіть як на паску зявиться щось в лагері, то таке до- роге, що не можна докупити. В році 1945 було ще трохи легше, бо тоді були тут аме- риканці, а тепер прийшли французи, то дуже зле.

Усіх нас тут нема, деякого вже бракує. Є тато, мама, двоє братів — І. Т. і Я. Двоє, а це З. і Й. десять пропали. Наш най- старший брат А. з різних не- достач так тут помер. Тата залишилися в Польщі, але не

двома, бо всіх з Бучача еваку- вали на Лемківщину. Там ми мешкали шість місяців, і як фронт зближався, ми десь мусіли їхати. Тітка не могла йти, бо мала зломану ногу. Всього не буду розписувати, бо забагато на один раз. Ска- жу загально, що ми пережили велике історичне переслідуван- ня й катування самих нас. Те- пер не штука про це розказу- вати, але важко було все те пережити й бачити. З дому ви- їхали ми в березні 1944. По ви- їзді за три тижні наблизився фронт до нашого міста. Тут почалася масakra — бомби, кулі, голод. Наша хата пере- мінилася в звалища, а з цілого міста залишилися лише зга- рки. Та хата, де жила тітка, не згоріла, але там руїна.

По шістьох місяцях побуту на Лемківщині взяли ми по одній валізі і пішли пішки лісами. Ми хотіли перейти на Словаччину, але нас ворог добре слідив. Большевицька пар- тизанська навала напала на нас і забрала все встановлене, що ми мали, навіть черевиків з ніг здерли. Дальше почали нас гнати немилосердно в ліс, ка- жучи: „Де ви удерете, ми вас розстріляємо“. І так повели нас у ліс розстрілювати, але Бог над нами змилисовився. Хтось дав знати до словацької станиці і зараз почали слова- ки стріляти до партизан і так, нас врятували. В тому часі ба- га- то людей згинули від роз-

Галичини. Тепер щодо німців: У 1944 р. німці почали масові розстріли наших людей. В той час в наших околицях були такі партизани: Українська Повстанча Армія (У. П. А.), большевицька, польська. Укра- їнська УПА билася з німцями й большевиками, а як треба було, то й з поляками. В тому часі поляки почали вистрілю- вати наших людей в Холми- чині і на Гідляшці. Тоді в за- плату за це українські парти- зани на Волині, що діяли під іменем „Бульбівців“, почали виганяти всіх поляків до Поль- щі і вигнали майже всіх.

Тепер про наше життя в та- борі. Тато наш здоров, при- вик працювати ціле життя і не може дармо сидіти. Він зароб- ляє на годину 60 грошів, а щоб купити чорного хліба, то треба 15 шілінгів. Хлібні пай- ки для нас дуже малі, всього по 30 дека на день, 40 дека мяса на місяць. Це все дуже мало, але коли собі пригадати большевицькі страхотки, то тут все таки ліпше, ніж під боль- шевиками. Ви щасливі, що не бачили большевиків. Ми будемо дуже вдячні, коли поможе- те нам у прикрім положенні.

Тут дехто дістає вже паку- нок через КАРЕ. Таки й паку- нок не алий, там є всього по трошки. Як хто висилає при- ватні пакунки, то найважливі- ше, щоб там було трохи товчу, цукру, коко, чоколада й папі- роси. Тут можна в німців де- що з того виміняти за хліб, мясо, молоко, ярину. А як є сахарина, то можна посилати замість цукру.

Дехто з нашої родини, а це З. і Б. осталися в Бучачі. Жи- ди звідтам утікають. Один з них оповідав, що брат З. ще живе і спить в домі на підга- ецькій вулиці.

III.

В попереднім листі я згаду- вав про прогнання поляків з Волині „Бульбівцями“. Потім прийшла черга на Галичину. Як поляки так і українці не по-

стували в людський спосіб, по- засади: „Як Куба Богу...“ Тим- часом зближався до нас фронт зі Сходу. Одного разу сталося таке: коли я ще спав у тітці М., а вона пішла до церкви оо. Василіян, хтось запукав до вікна. То Б. кликав мене надвір. Я дивлюся, а тітка М. на возі. Впала на дорозі і зло- мила ногу. Коли зближався фронт, ми виїхали до Ліська, а тітку мусіли лишити. В той час, як ми були в Ліську, то в Бучачині зловж ріки Стри- пи стояв фронт 3 місяці. Тоді місто зазнало страшного зни- щення, усіх людей німці ви- гнали на Захід, большевики бомбардували два тижні без перерви, нашу хату знищили бомба. Згорів цілий Гавро- нець, за Замком також пого- ріло, гімназія спалена, а та- кож сая Сокола, усі школи, пошта, стація, староство — один жах було дивитися на те все. Коли трохи успокоїлося з фронтом, тоді німці вивозили всіх без виімку, навіть хворих і калік і тоді вивезли тітку М. Вона виїхала до Ярослава, ту- ди поїхав тато і забрав її до Ліська. З Ліська я поїхав до купелевого заведення в Кри-

Увага!

Нью Йорк і Околиця!

Увага!

Старанням Українського Конгресового Комітету Америки і Об'єднаного Комітету Українських Національних Товариств міста Нью Йорку

— відбудеться —

в СУБОТУ, 16-го ЛИСТОПАДА (NOV. 16) 1946

ТОЧНО В ГОДИНІ 7-й ВВЕЧЕРІ.

в салі Cooper Union
at 4th Ave. and 8th Street, New York, N. Y.

МАСОВЕ ВІЧЕ

В СПРАВІ ПОЛОЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

На вічу виступлять з промовами редактор Степан ШУМЕЙКО, голова Українського Конгресового Комітету Америки та трьох членів делегації канадських українців, яка приїхала до Нью Йорку у зв'язку з нарадами Загального Зібрання Об'єднаних Держав: о. др. Василь КУШНІР, голова Комітету Українців Канади, інж. Володимир КОССАР, заступник голови КУК і голова Українського Національного Об'єднання в Канаді та адв. Іван Соломон, посол до манітобського Союзу. Промовляти буде теж п-на Галина Зейцан, яка тільки-но приїхала зі скитальщини в Європі. Ред. С. Шумейко при цій нагоді передасть свої враження зі своєї акції в українській справі на Міровій Конференції в Парижі, звідкіля він перед кількома днями повернувся.

Українці й Українки: країна Ваших батьків — Україна переживає в большевицькій неволі найгірші лихоліття за весь час своєї історії. Вона, що сплюндрована і знище- на вже попередніми окупантами, потерпіла найбільші втрати та найбільшими жертвами о- купила перемогу над нацистами, сьогодні є жертвою найжахливішого большевицько-мос- ковського терору. Наші брати і сестри в Україні і на скитальщині в Європі позбавлені всіх не тільки людських прав, але й виразно засуджені на смерть і загибелю. Україна па- дає у вогні боротьби за визволення та заливається кров'ю своїх дітей, які не бажать по- коритися червоному сатрапові. Українці й українки: нашим святым обов'язком є запроте- стувати перед культурним світом проти большевицьких злочинів, поповнених над укра- їнським народом. Ми, що маємо право свobodно говорити, повинні бодей словом висту- пити перед світом в обороні наших братів на Україні і на скитальщині. Українці й укра- їнки, викажіть Вашу єдність з Вашими знедоленими братами: Приходьте всі!

ніці і там дістав працю.

В короткому часі больше- вики вдарили на Львів-Броди і я з великою масою людей перейшов на Словаччину. Ін- ша родина виїхала на Мадяр- щину через Балигород. Тоді почали гуляти різного роду партизани. Одного дня поль- ська партизанка застрілила кількох наших людей, на дру- гий день українські партизани відплачувалися. Потім зявили- ся большевики і страшно гра- били наших людей. Одного

дня замордували коло 40 лю- дей, самих мужиків. Серед цю- бовики вдарили на Львів-Броди і я з великою масою людей перейшов на Словаччину. Ін- ша родина виїхала на Мадяр- щину через Балигород. Тоді почали гуляти різного роду партизани. Одного дня поль- ська партизанка застрілила кількох наших людей, на дру- гий день українські партизани відплачувалися. Потім зявили- ся большевики і страшно гра- били наших людей. Одного

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“

Прохаємо читачів „Свободи“, що змінюють свою адресу, вивопнити оцей бюлетень, подаючи доконче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати його в листі з 10 ц. поштовими значками до адм- ністрації „Свободи“. 10 ц. треба доконче залучити на по- криття вироблення нової металеві плити.

Ім'я я призишише _____ Ч. від.

Стара адреса _____

Нова адреса _____

УВАГА! БАЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКОВНОЇ ГРОМАДИ І СЕСТРИЦТВА

БЕНКЕТ ПОВЕРНУВШИМ ВЕТЕРАНАМ
ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ
В НЕДІЛЮ, 17. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 17, 1946)

З ТАКИМ ПОРЯДКОМ:
В год. 11:30 перед полуднем розпочнеться Служба Божа і Панахида за поляглих в бою воїнів, яку відправити Всч. о. В. Клодницький, а сейчас по Службі Божій розпоч- неться БЕНКЕТ, отриманий з БАЛЕМ в церковній галі, 39 Вест 22 уліця, Байон, Н. Дж.
На бенкеті будуть промовити запрошені місцеві і позамісцеві гості. Тому обов'язком місцевих українців взяти участь і гідно по- в'язати наших Ветеранів.

УВАГА! — НЬЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ!
СТАРАННЯМ ХОРУ ТА ПРИ ДОПОМОЗІ ТЕАТРАЛЬНОГО ГУРТКА „ПРОМІНЬ“

при українській православній церкві
відіграється комедія на 3 дії

„ТУРЕЦЬКІ СТАРОСТИ“

В НЕДІЛЮ, 17. ЛИСТОПАДА (NOVEMBER 17, 1946)

В ПАРОХІЯЛЬНІЙ ЗАЛІ, 334 СХІД 14-та ВУЛИЦЯ

Початок в год. 6-тій ввечір. Вступ 60 центів.

По представленню ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ.
Орхестра М. Олексина.

До ласкавої і численної участі запрошуємо все укр. громадянство. За гарну товариську забаву ручить Комітет Хору.

УВАГА! ЧЕСТЕР, ПА., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

В АВДИТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОД. ДОМУ В ЧЕСТЕР, ПЕННА.

В НЕДІЛЮ, 17. ЛИСТОПАДА (NOVEMBER 17, 1946) в 7. годині ввечір

„СВЯТО ЛИСТОПАДА“

ПОРЯДОК:

1) По Сл. Божій: ПАНАХИДА за упокій Борців-Героїв, що полягли за Волю України відправити о. П. Галицький.

2) Ввечір, год. 7:30 КОНЦЕРТ

1. ЧАСТЬ: Діти Ріної Школи: Гуртові й сольові співи, декламації.

2. Хор ім. Лисенка: Стрілецькі пісні, соля і дуети.

Між 1-ю і 2-гою ч.: Доповідь всеч. о. П. Галицького „УКРАЇНА В СУДОРОГАХ ВОСКРЕСІННЯ“

Громадяни міста Честер і околиці пригадують, що кожне „Листопадове Свято“ це джерело Віри й Сили для здійснення мрії: „Воля для Заморської Батьківщини!“

УВАГА! УКРАЇНЦІ В НЬЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦЯХ! УВАГА!

ОРГАНІЗАЦІЯ ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ В НЬЮ ЙОРКУ щиро запрошує отцю дорогою всіх як старших так і молоді, хто лише бажає гарно і весело забавитись, на

ОСІННИЙ БАЛЬ
FALL DANCE

sponsored by the
Ukrainian Athletic Association Chornomorska Sich, Inc.
OF NEW YORK, N. Y.
To be held at

ST. GEORGE'S SCHOOL AUDITORIUM
217 East 6th Street, New York, N. Y.

SUNDAY, NOVEMBER 17, 1946

COMMENCING at 6:30 P. M. — ADMISSION incl. tax 65¢
MUSIC BY JOSEPH SNIHUR

Для українських скитальників вступ вільний. Будуть смачні домашні перекуси і здорові напійки. Весела забава до пізньої ночі. Не забудьте, Січ Вас кличе. За добру гостину ручить Балеий Комітет.

ОПЕРА!

В НЕДІЛЮ

17-го

листопада

(November)

1946 Р.

В

Месоник Авдиторіюм

Година 2:30

пополудні.

ОПЕРА!

Український Оперовий Комітет

— виставить перший раз —

В ДІТРОЙТ

найбільшу оперу М. ЛИСЕНКА п. н.

„ТАРАС БУЛЬБА“

у п'ятих актах.

Головний директор: Дмитро Чутро.

Артисти і симфонічна оркестра з Нью Йорку. Хор, балет, нова сценерія і костюми.

ЦІНИ МІСЦЬ: від \$1.20 до \$3.60.
ВСІ НА ОПЕРУ!
УКР. ОПЕРОВИЙ КОМІТЕТ.

ПРАЦЯ ДЛЯ ЖІНОК І МУЩИН — WANT ADS
Classified Department — BErgon 4-0237 — 5Ryuan 9-4852

ПОТРІБНО МУЖЧИН

КРАВЦІ
ДОБРА ПЛАТЯ
применне окружения
STAR CLEANERS & DYERS
12-56 150th St., Whitestone, L. I.
Flushing 3-5781

МЕБЕЛЬНОГО ПАЛИШЕРА
І НАПРАВЛЯЧА
пост. праця, добра плат. для досвід.
I. Neuman,
343 Grove St., Jersey City, N. J.

СТОЛЯРІВ
І СКЛАДАЧІВ
досвідчених у праці при меблях
ДОБРА ПЛАТЯ, ПОСТІЙНО
CRESCO FURNITURE CO.
341 Joliff Ave., Newark, N. J.

РОБІТНИКІВ ДО КАФЕТЕРІ
Наші роботи дають
Постійне заняття в приємній окр.ж.
ДОСВІД НЕ ПОТРІБНИЙ
Є місця в кількох департаментах
ГОДИНИ 7 РАНО ДО 3 ПОПОЛУДНІ
І 9 РАНО ДО 3 ПОПОЛУДНІ
ХАРНИ І УНІФОРМИ, ДАЄМО
ЗАМІНЧЕНО В НЕДІЛІ І СВЯТА
THE COLONNADE
CAFETERIA
20 CLINTON ST., NEWARK, N. J.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИХ СПОСІБ...
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ
ПЕРІОЛ СЕРВІС

МУЖЧИН — ЖІНОК

ОПЕРАТОРС.
Досвідчених. Стала праця
ДОБРА ПЛАТЯ
Юнійна, 35-годинний тиждень.
REX COAT CORP.
934 MAIN AVE., CLIFTON, N. J.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ФІНІШЕРОК
Досвідчених. Постійна праця.
ДОБРА ПЛАТЯ
Юнійна, 35-годинний тиждень.
REX COAT CORP.
934 MAIN AVE., CLIFTON, N. J.

ОПЕРАТОРОК
ПРИШИВАТИ РУКАВИ
ТАКОЖ ВІКІНЧУВАТИ
ДОСВІДЧЕНИХ ПРИ ШИТТІ
ОДНОЮ І ДВОМА ІГЛАМИ
ПРИ МУЖСЬКИХ СОРОЧКАХ
JAY CEE SHIRT CORP.
409 OCEAN AVE.,
JERSEY CITY, N. J.

ОПЕРАТОРОК
досп. на Single Needle Singer Mach.
шито bathing suits
ДОБРА ПЛАТЯ, 40 ГОДИН
музика вчасі роботи, 2 тижні вакацій
Обезпечення здоров'я даром
LEVY & SACKS
255 Grant Ave., East Newark, N. J.

Загальні Збори Об'єднаних Держав в Америці

Засідання загальних зборів Об'єднаних Держав — на цей раз на американській землі — має пригладити війсьну змученість народом світу та їх дегатам про ті високі завдання, для виконання яких створено організацію Об'єднаних Держав. Ті завдання намічено у вступі до статуту:

„Ми, народи Об'єднаних Держав, рішені

Засідання загальних зборів Об'єднаних Держав — на цей раз на американській землі — має пригладити війсьну змученість народом світу та їх дегатам про ті високі завдання, для виконання яких створено організацію Об'єднаних Держав. Ті завдання намічено у вступі до статуту:

„Ми, народи Об'єднаних Держав, рішені

„Для досягнення тих завдань маємо виховувати терпимість, жити спільно мирно, як добрі сусіди, об'єднати наші сили для втримання міжнародного миру та безпечності; заповнити, прийняттям певних принципів

СТІННИ КАЛЕНДАРІ
ВЖЕ МАЄМО КАЛЕНДАРІ на 1947 рік.

Чудові Кравці: Патрістичні; Релігійні. Святі зазначені червоно, по сти зазначені рібною.

● **КАЛЕНДАРІ** продемо подібні і гуртовно. Для гуртових і організацій лануємо на календарях із фірми. Ціна одного календаря з пересилкою 30 ц. 12 календарів \$3.00. 25 календарів \$5.00. 50 календарів \$9.00. 100 календарів \$16.00.

● **РІЗДВЯНІ КАРТКИ** „Христос Радіється“, у формі книжечок з відповідними віршами. Ціна за дозв. 60 ц. 50 карток \$1.75. 100 карток \$3.00 : пересилкою.

● **ЕЛЕКТРИЧНА ЛЯМПА** зроблена з гаванських і філіппінських мушкетів, що нового, при кожній лямпі гар на фігурка. Ціна з пересилкою \$2.00.

● **СТЕПОВАНА** на канві подушки на канапу, дуже гарний візер'я, в кількох кольорах, разом з нитками \$2.00.

● **КАРПАТСЬКИЙ ЧАЙ** з найкращого гірського зілля, не домагається жодука, печінки і нирок. Велика пачка коштує 50¢.

● **ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ**, природний засіб — поручають тим, що терплять на впертий кашель, біль горла і задуху. Пачка коштує 50¢.

● **ЗІЛЛЯ НА БІЛЬ НІГ**. Дуже помічне. Як його уживати, надруковано на білці. Велика пачка 50¢.

● **МІШАНИ КОРИННЯ**. Добре також на запах до горілки. Пачка 50¢.

Замовлення посилайте до:

UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th St.,
New York 3, N. Y.

слові до свого річного доклада. Він казав:

„Чи пошастило Об'єднаним Державам захопити світову увагу та викликати захоплення у народів світу? Я особисто не думаю що це вдалося в такій мірі, як того могли сподіватися. Чим це пояснити, які міри можна, чи треба, прийняти? „Почасти це можна пояснити без сумніву неминучим провалом в праці Об'єднаних Держав в тій стадії... Чимало можна було б зробити, щоб переконати громадську думку в тому, що багато з наших труднощів є тільки тимчасовими. Світ є в страшній по-воєнній розруці, світове господарство не налагоджено, багато країн все ще уявляють з себе картину руїни й злиднів, а справи багатьох країн та форми правління й умов мирних договорів ще не вирішені. Надто часто люди забувають, що в таких умовах терпять праця для досягнення завдань, висловлених в статуті.

На думку генерального секретаря, треба збудити в кожній країні „величезні сподівання з праці вже dokonаної в економічній та соціалній діяльності, до якої громадянство ще не виявило повного інтересу...“

„Об'єднані Держави не мають більшої сили, ніж спільна воля народів, які ту організацію підтримують. Сама по собі вона нічого не може зробити. Це є тільки апарат, через посередництво якого можуть співпрацювати народи. З бігом діяльності й досвіду, цей апарат можна використати й поширити на велику користь людству, але можна й поспирати та розбити“.

Спільно волю народів, про яку згадав генеральний секретар Об'єднаних Держав, можна послити тільки тоді, коли нарід кожної країни буде проявляти свою підтримку Об'єднаних Держав — через пресу, в школах, через радіо, фільми, через свої чисельні організації. В Злучених Державах на кожній кроці здибаємо докази, як американський нарід використовує всі ці способи для вияву свого бажання, своєї волі, щоб апарат Об'єднаних Держав працював добре. Подібних доказів буде чим раз більше як тут, так і в інших країнах, в міру того, як більше людей буде жити згідно з цілями Об'єднаних Держав, наповнюючи ними своє щоденне життя, а са-

ме — „виховувати терпимість та жити спільно мирно, як добрі сусіди“ та „об'єднати свої сили для втримання міжнародного миру та безпечності“.

Загальна Рада — ФЛІС.

ДИВНІ НОВИНИ
Шераз шез остров.

Остров Фалкон коло Нової Зеландії знову шез з овиду. Це вже третій раз упродовж останніх 52 років. Моряки, які прибули кораблем Мої Помар до порту Окленд, в Новій Зеландії, звідомляють, що вони переїздили групу островів Тонган в південній частині Тихого Океану, де саме цей остров положений, і не могли його доглянути.

Тонган це безлюдний острів, вулканічного походження. Коли має вибухнути вулкан, він вириває понад позем моря нерас на 360 стіп, а потім цеае. Останній раз він виставав 150 стіп понад море.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 7. листопада 1946 р. помер **МИХАЙЛО ГЛОВАШКІЙ**, член Тов. Запорозька Січ, від. 288 У. Н. Союзу в Обор. Н. Я.

Похорон відбувся у смутку жону Варвару, синів: Івана, Йосифа, Гриня, Павла, Реймонда; дочок: Анну, Павлину, Марію І Софію.

Похорон відбувся 11. листопада з дому жабоби, 22 Francis St. — В. Я. П. І.

Секретар від.

Дня 8-го. листопада 1946 р. помер **ІЛІЯ СУХИЙ**, член відділу 230 У. Н. Союзу в Рокінгтоні, О.

Похорон відбувся у смутку жону Варвару, синів: Івана, Йосифа, Гриня, Павла, Реймонда; дочок: Анну, Павлину, Марію І Софію.

Похорон відбувся 12. листопада в годині 9. рано. — В. Я. П. І.

І. Павловський, секр.

for a **Traditional UKRAINIAN HOLIDAY**

Christmas FOOD PACKAGE

PURE SARATOGA HONEY.....51¢
PREPARED WHEAT (KITA).....21¢
IMPORTED POPPY SEEDS (MAK).....11¢
IMPORTED UKRAINIAN MUSHROOMS.....20¢
DELICIOUS MIXED NUTS.....11¢
UKRAINIAN WALL CALENDAR (1947)
SARATOGA ALMANAC WITH RECIPES
HONEY BOOKLET

Prepared by **SURMA**
11 EAST 7th STREET
NEW YORK 3, N. Y.
TEL. GRAMERCY 7-0729

MAIL COUPON TODAY!

NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ STATE _____

КОЖНА УКРАЇНКА повинна передплатувати „НАШЕ ЖИТТЯ“

місячний часопис присвячений справам українського організованого жіноцтва.

Видає **СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ**

передплата на рік: \$1.50 в Америці, \$2. в Канаді.

Адреса: **OUR LIFE**, 866 North 7th Street, Philadelphia 28, Pa.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЬЮ-АРК, Н. Дж. — Місячні збори Тов. Зап. Січ. від. 371, відбулися в п'ятницю, 15. листопада, в год. 8. вечір, в Січовій Галі. Просимо всіх членів прийти на збори і платити свої вкладки на збори. — За уряд: О. Паньків, предс.; Ю. Баранюк, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. — Бр. св. Івана Христителя, від. 270, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбулися в неділю, 17. листопада, в 4. годині пополудні, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. Просимо членів прийти розібрати тікети на бал і вибрати комітет до помочі на балі. — П. Лакоцький, рек. секр.

НЬЮ-Йорк, Н. Я. — Тов. Запорозька Січ, від. 117, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбулися в суботу, 16. листопада, під ч. 28 Іст 7. вул. На ш збори просимо кожного члена і членкиню, бо є деякі справи до поладження. — За уряд: С. Малирський, Т. Ніковський.

ПОШУКУЮТЬ

Югаська Дура, дочка Семена Дури, тепер находитися на ситалізмі в Німеччині, пошукує своєї фамілії: **ЮРКА, МІЛНАР, ПЕТРА, ТИЛІВСЬКА, ПЕТРА, ТЕЛЕБ, ІМАРІ, МОСЬКІВСЬКА**, з села Роділля, пов. Горлиці. По бачки інформації прошу з'ясуватися на адресу: **ANNA WRÓBLEWSKA**, 807 E. 11th St., New York, N. Y.

ЧАЙКОВСЬКИЙ МИКОЛА, син Стаха Чайковського, з Звинводи, той що мешкав на Габішівці, село Лука, пов. Самбір, тепер живе на ситалізмі в Німеччині, пошукує своєї родини: 1) **МИКОЛА ЧАЙКОВСЬКИЙ**, син Петра, великого; 2) **МИКОЛА ЧАЙКОВСЬКИЙ**, син Павла, великого; 3) **УЛІНА** чи **АНЕЛЯ ДЕРКАЧ**, дочка Михайла Чайковського (Панішівці); 4) **КОРНЕЛІЯ МАНАСТИРСКА**, з дому Чайковська; 5) **ВІКТОР ЧАЙКОВСЬКИЙ**, село Ортинці. Ця родина має жити десь в околиці Філадельфії, Па. Хто про них знає, чи, або вони самі, хай пишуть до: 223-5

ВАСІЛ СІДЖОВСЬКИЙ-ТРУНКО, R. F. D. 1, Durhamville, N. Y.

АННА СТАРОВЕЦЬКА-ЛИСАК, із села Сухрова, повіт Бібрка, пошта Ходорів, шукає односельчанів **д-ра МИХАЙЛА ХРУЩА**, брата **ВАСИЛЯ ЛИСАК**, або сестри **ЕВА КАТАЛА**. Вони самі, або хто про них знає, хай пишуть на таку адресу: 224- **ANNA STAROVETSKY**, 107 E. Hancock St., St. Claire, Pa.

ДІТРОПІ, МІШ. — Бр. св. О. Ніколая, від. 175, повідомляє своїх членів і членкинь, що місячні збори відбулися в неділю, 17. листопада, в годині 2. пополудні, в церковній галі на Грині Еве, Просимо всіх членів і членкинь, міських і позаміських прийти на означений час, бо маємо дуже важні справи до поладження. — В. Братусь, предс.; В. Біліньський, кас.; В. Бартош, секр.

ОЛІФАНТ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Кирила в Метоні, від. 86, відбулися в неділю, 17. листопада, зараз по Св. Божій, де звичайно. Просимо догукуючих членів вирішити свої задатки. — За уряд: Г. Костик, предс.; П. Саламаха, секр. кас.

ВІЛКІНСЬКИЙ, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Ніколая, від. 99, відбулися в неділю, 17. листопада, зараз по Св. Божій, в галі парохіальній. Просимо всіх членів прийти на ті збори і заплатити свої місячні вкладки. Ті членів, котрі догукують третій місяць, коли цього місяця не заплатять, будуть висуспендовані. — Уряд.

УКРАЇНСЬКІ СІННІ КАЛЕНДАРІ НА 1947 РІК

- У гарних кольорах
- Календаріом друковане українською мовою
- Святі означені чітким червоним друком

Ціна 30 ц. один

На С. О. Д. не висилемо. Належність треба посылати разом із замовленням

- Тарас Шевченко — Кобзар
- Засидили козацьки
- Зимовий вид
- Діти бавляться
- Літкою
- Американський прапор
- Олень над водою
- Христос добрий пастир
- Серце Ісуса Христа
- Діти, що їх ангел стереже
- Пречиста Діва Марія
- Серце Пресвотрі Діви Марії
- Бетси Росс шие Американський прапор
- Тайна вечора
- Матір Божя Неуставчої Покоя
- Святий Різдво
- Святий Різдво
- Слова по віршах Богю
- Молода українка
- Вішар лесе вірні
- Український козак вертають з повою
- Ой пішла мене мати до нерітників
- Різдво Твоє Христе Боже наш!
- Ангели вітають Ісуса Христа
- Св.те семейство
- Христос у Храмі
- Св.та Тереса
- Romeo & Juliet
- Фарма. Діти годують качки
- Хлопець грає на сопілці, пташки прислувають, а завіз і криляки танцюють
- Хата, довкола цвїти
- Вашингтон і А. Лінколн
- Діти збирають ягоди, ангел стереже
- Діти іздять на синах у зимову пору
- Гарний вид фарми
- Дівчинка дивиться на пташки, кориньт малі
- Діти виїхали на прогулку
- Дитина в ліжку, ангел охороняє
- Гарний вид фарми. Діти, кури свині, пс

Замовлення слати на адресу: **„СВОБОДА“**, P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СТЕФОРД, КОНН. — Місячні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбулися в неділю, 17. листопада, в годині 2. пополудні, в церковній галі на Грині Еве, Просимо всіх членів і членкинь, міських і позаміських прийти на означений час, бо маємо дуже важні справи до поладження. — В. Карня, предс.; В. Блашук, кас.; І. Михайлишин, секр.

АЛЕНТАВІ, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбулися в неділю, 17. листопада, в годині 2. пополудні, в галі парохіальній, 803 Фронт ул. Просимо членів прийти на означений час та вирішити свої задатки. Догукують членів, коли не заплатять до 25-го, будуть висуспендовані. — За уряд: В. Раконий, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

УВАГА, УКРАЇНЦІ!
Коліи котра громада, парохія, клуб, сестриство, братство або товариство, бажало почути в себе важку лажко на тему „ЯК ОХОРОНИТИ СЕБЕ ВІД СЛАБОСТІ“, проситься писати на таку адресу: 122-5 „СІТАЛІС“ c/o Surma, 11 E. 7th St., New York 3, N. Y.

МИКОЛА БУКАТА
— Малює —
ЦЕРКОВНІ І НАРОДНІ ОБРАЗИ

Виробляє ПРЕСТОЛИ, КИВОТИ, ТЕТРАПОДИ І т. п. у власній робітні: **JOSEPH BUKATA**, 417 CHILTON ST., ELIZABETH, N. J.

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга шира і чесна
801 SPRINGFIELD AVENUE, IRVINGTOWN, N. J.
Phone: EL 3-3446

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО
Завжди ЩАДІТЬ дещо з вашого забезпечення.
Ми ухвалили прохресний ЦІЛІЙ ПОХОРОН за \$150.00
У випадку смутку в родині клієнта

KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребовий зарядчик в Америці

A. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.
Phone: FR 4-4846

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
86 ELIZABETH AVENUE, NEWARK, N. J.
Phone: EL 3-6763
ELIZABETH, N. J.
225 WEST JERSEY STREET
Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
заряджує погребам по \$150
або так як ви захочете
ОБСЛУГА НАКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 8th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Занимається похороном в БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬЮ-Йорку І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL
707 Prospect Avenue, (cor. E. 185 St.)
BRONX, N. Y.
Tel. MEtro 8-5877

ТАРЗАН, ч. 1483. Жажливий крик.

JUST IN TIME TARZAN SENSED HIS DANGER...

...AND BEGAN A SEARCH FOR THE MYSTERIOUS FRIEND WHO HAD TOSSED HIM THE NEEDED DAGGER.

BEFORE THE DEADLY REPTILE COULD DISSENTANGLE ITSELF THE APPE-MAN REACHED THE SHORE.

...AND SEIZING THE DYING FIRST CROCODILE, HEAVED IT STRAIGHT INTO THE GIANT JAWS OF ITS MATE.

...і почав пошукувати таємного приятеля, який кинув йому штилет у потреби.

Несподівано жажливий крик дався чути зпоза дерев.